



**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 2003.03.06

DDF2-411/25/02/EK

DECYZJA Nr DDF-11/2003

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Rethmann Recycling Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na podstawie art. 18 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 ze zm.) wyraża zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu kontroli przez spółkę Rethmann Recycling Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie nad spółkami:

1. Towarzystwo Gospodarcze AGATOM SERVICE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
2. Lęborskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Lęborku
3. LOBBE Aquasewer Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni
4. Przedsiębiorstwo Obsługi Sanitarnej Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu
5. Edelhoff Sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu
6. Edelhoff Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach
7. MTR - Mazowieckie Towarzystwo Recyclingowe Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
8. LOBBE Lębork Sp. z o.o. z siedzibą w Lęborku
9. Regionalne Centrum Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą w Radomsku
10. LOBBE Opole Sp. z o.o. z siedzibą w Opolu
11. LOBBE Częstochowa Sp. z o.o. z siedzibą w Częstochowie
12. Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej
13. LOBBE Śląsk Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu
14. LOBBE Recycling Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu
15. LOBBE Cleanexpol Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
16. LOBBE Płock Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku
17. LOBBE Bydgoszcz Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy
18. Zakład Robót Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi
19. Eko-Punkt Organizacja Odzysku SA z siedzibą w Warszawie

pod warunkiem wyzbycia się do dnia 31 grudnia 2004 r. przez ww. spółkę kontroli nad spółką Zakład Robót Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi oraz nakłada na Rethmann Recycling Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie obowiązek przekazania Prezesowi Urzędu informacji o sposobie realizacji przedstawionego warunku w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty jego wykonania.

UZASADNIENIE

W dniu 27 września 2002 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na przejęciu kontroli przez Rethmann Recycling Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej „Wnioskodawca” lub „Rethmann Recycling”) nad 19 spółkami zależnymi w sposób bezpośredni lub pośredni od Lobbe NV z siedzibą w Herk-de-Stad w Belgii (dalej „LOBBE”) tj. spółkami:

1. Towarzystwo Gospodarcze AGATOM SERVICE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
2. Lęborskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Lęborku
3. LOBBE Aquasewer Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni
4. Przedsiębiorstwo Obsługi Sanitarnej Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu
5. Edelhoff Sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu
6. Edelhoff Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach
7. MTR - Mazowieckie Towarzystwo Recyclingowe Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
8. LOBBE Lębork Sp. z o.o. z siedzibą w Lęborku
9. Regionalne Centrum Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą w Radomsku
10. LOBBE Opole Sp. z o.o. z siedzibą w Opolu
11. LOBBE Częstochowa Sp. z o.o. z siedzibą w Częstochowie
12. Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej
13. LOBBE Śląsk Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu
14. LOBBE Recycling Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu
15. LOBBE Cleanexpol Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
16. LOBBE Płock Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku
17. LOBBE Bydgoszcz Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy
18. Zakład Robót Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi
19. Eko-Punkt Organizacja Odzysku SA z siedzibą w Warszawie.

Wniosek został złożony z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, bowiem umowa sprzedaży udziałów spółek Grupy LOBBE została zawarta w dniu 27 sierpnia 2002 r..

W związku z tym, iż:

1. spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie koncentracji, tj.: łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji - przekroczył 50 mln EURO,
 2. przejęcie kontroli poprzez nabycie udziałów jednego lub więcej przedsiębiorców jest jedną z form koncentracji określonej w art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy,
 3. nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 13 ustawy uzasadniająca niezgłoszenie koncentracji,
- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „organem antymonopolowym”, wszczął na wniosek Wnioskodawcy postępowanie antymonopolowe w przedmiotowej sprawie.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił i zważył, co następuje:

Zamierzona koncentracja polega na przejęciu przez Wnioskodawcę kontroli nad 19 spółkami Grupy LOBBE w Polsce, poprzez nabycie całości udziałów tych spółek, zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Główną przyczyną koncentracji z punktu widzenia Wnioskodawcy jest wykorzystanie możliwości rozwoju działalności Grupy Rethmann na szeroko pojętym rynku wywozu odpadów komunalnych i oczyszczania w Polsce. Wnioskodawca wskazał na [tajemnica przedsiębiorstwa]

Uczestnicy koncentracji:

Uczestnikami koncentracji są:

Wnioskodawca - przedsiębiorca przejmujący kontrolę oraz

1. Towarzystwo Gospodarcze AGATOM SERVICE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
2. Lęborskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Lęborku
3. LOBBE Aquasewer Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni
4. Przedsiębiorstwo Obsługi Sanitarnej Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu
5. Edelhoff Sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu
6. Edelhoff Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach
7. MTR - Mazowieckie Towarzystwo Recyclingowe Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
8. LOBBE Lębork Sp. z o.o. z siedzibą w Lęborku
9. Regionalne Centrum Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą w Radomsku
10. LOBBE Opole Sp. z o.o. z siedzibą w Opolu
11. LOBBE Częstochowa Sp. z o.o. z siedzibą w Częstochowie
12. Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej
13. LOBBE Śląsk Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu
14. LOBBE Recycling Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu
15. LOBBE Cleanexpol Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
16. LOBBE Płock Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku
17. LOBBE Bydgoszcz Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy
18. Zakład Robót Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi
19. Eko-Punkt Organizacja Odzysku SA z siedzibą w Warszawie - przedsiębiorcy, nad którymi przejmowana jest kontrola w wyniku przedmiotowej operacji, zwani dalej odpowiednio: „Agatom”, „LPUK”, „Aquasewer”, „POS”, „Edelhoff Wałbrzych”, „Edelhoff Gliwice”, „MTR”, „LOBBE Lębork”, „RCUO”, „LOBBE Opole”, „LOBBE Częstochowa”, „ZUO”, „LOBBE Śląsk”, „LOBBE Recycling”, „Cleanexpol”, „LOBBE Płock”, „LOBBE Bydgoszcz”, „ZRK” i „EKO-Punkt” lub łącznie „Spółkami Grupy LOBBE”.

Wnioskodawca – jest spółką zawiązaną na podstawie umowy z dnia 30 czerwca 1992 r., której statutowy przedmiot działania stanowi m.in.: zagospodarowanie metalowych odpadów i złomu, zagospodarowanie niemetalowych odpadów i wyrobów wybrakowanych, wywóz śmieci i odpadów, unieszkodliwianie odpadów, usługi sanitarne i pokrewne oraz odprowadzanie ścieków.

Faktyczna działalność Spółki oraz jej oddziałów w Łodzi i Zduńskiej Woli jest skoncentrowana na rynku wywozu odpadów komunalnych oraz na rynku wywozu odpadów niebezpiecznych.

W dacie zgłoszenia zamiaru koncentracji Wnioskodawca jest spółką zależną Rethmann Recycling GmbH z siedzibą w Niemczech, która jest kontrolowana przez Rethmann AG&Co. z siedzibą tamże. Tę ostatnią spółkę kontroluje rodzina Rethmann.

Obrót Grupy Rethmann wyniósł w 2001 r. 1,7 mld EURO, z czego w Polsce - ok. 35 mln EURO.

Grupa Rethmann jest obecna w Polsce za pośrednictwem podmiotów bezpośrednio oraz pośrednio zależnych od Rethmann Recycling GmbH. Są to, poza Wnioskodawcą, następujące spółki:

1. Rethmann Sanitech Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu - działająca wraz z dwoma oddziałami w Jaraczewie i Barwicach na regionalnych rynkach wywozu odpadów komunalnych,
2. Rethmann Szczecin Oczyszczanie Miasta Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie - działająca na regionalnych rynkach wywozu odpadów komunalnych i czyszczenia ulic i dróg,
3. Rethman DATA-Util Sp. z o.o. z siedzibą w Piasecznie - działająca na krajowym rynku niszczenia danych,
4. Rethmann Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. z siedzibą w Otwocku - działająca na regionalnych rynkach wywozu odpadów komunalnych, czyszczenia dróg i ulic oraz pielęgnacji terenów zielonych,
5. Rethmann Świdnik Sp. z o.o. z siedzibą w Świdniku - spółka zależna Wnioskodawcy [tajemnica przedsiębiorstwa] działająca na regionalnych rynkach wywozu odpadów komunalnych i czyszczenia ulic i dróg,
6. Rethmann MPGK Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowskich Górach - spółka zależna Wnioskodawcy [tajemnica przedsiębiorstwa] działająca na regionalnych rynkach wywozu odpadów komunalnych, czyszczenia dróg i ulic oraz pielęgnacji terenów zielonych,
7. EKO-Punkt Organizacja Odzysku SA z siedzibą w Warszawie – [tajemnica przedsiębiorstwa] statutowym przedmiotem działalności spółki jest zagospodarowanie niemetalowych i metalowych odpadów i złomu oraz sprzedaż hurtowa odpadów i złomu, spółka nie prowadziła działalności w 2001 r.,
8. Rethmann ZOM Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim - spółka zależna Wnioskodawcy [tajemnica przedsiębiorstwa] działająca na regionalnych rynkach wywozu odpadów komunalnych oraz czyszczenia dróg i ulic,
9. Rethmann Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach – [tajemnica przedsiębiorstwa], działająca na regionalnych rynkach wywozu odpadów komunalnych oraz czyszczenia dróg i ulic.

Spółki Grupy LOBBE, nad którymi przejmowana jest kontrola, są przedsiębiorcami zależnymi bezpośrednio lub w sposób pośredni od LOBBE NV. Światowy obrót Grupy wyniósł w 2001 r. 200 mln EURO.

Obszerna działalność statutowa spółek Grupy LOBBE faktycznie polega głównie na:

1. **AGATOM w Warszawie** - wywozie odpadów komunalnych, czyszczeniu ulic i dróg oraz pielęgnacji terenów zielonych;
2. **MTR w Warszawie** - zagospodarowaniu metalowych i niemetalowych odpadów oraz złomu;
3. **LPUK w Łęborku** - nie prowadzi działalności, jest natomiast udziałowcem LOBBE Łębork;

4. **LOBBE Lębork** - wywozie odpadów komunalnych, świadczeniu usług czyszczenia ulic i dróg;
5. **LOBBE Aquasewer w Gdyni** - wywozie odpadów komunalnych;
6. **LOBBE Recykling w Sosnowcu** - wywozie odpadów komunalnych;
7. **POS w Sosnowcu** - wywozie odpadów komunalnych;
8. **LOBBE Opole** - wywozie odpadów komunalnych i czyszczeniu dróg i ulic;
9. **Edelhoff Wałbrzych** - wywozie odpadów komunalnych;
10. **Edelhoff Gliwice** - obecnie nie prowadzi działalności;
11. **RCUO w Radomsku** - spółka nie prowadzi działalności;
12. **LOBBE Częstochowa** - wywozie odpadów komunalnych;
13. **ZRK w Łodzi** - wywozie odpadów komunalnych;
14. **ZUO w Dąbrowie Górniczej** - utylizacji odpadów niebezpiecznych;
15. **LOBBE Śląsk w Sosnowcu** - wywozie odpadów komunalnych.
16. **LOBBE Cleanexpol w Warszawie** - wywozie odpadów komunalnych oraz czyszczeniu ulic i dróg, natomiast oddział spółki zlokalizowany w Siedlcach zajmuje się wywozem odpadów komunalnych;
17. **LOBBE Płock** - wywozie odpadów komunalnych.
18. **LOBBE Bydgoszcz** - wywozie odpadów komunalnych oraz czyszczeniu dróg i ulic.
19. **Eko-Punkt w Warszawie** - organizowaniu, zarządzaniu lub prowadzeniu przedsięwzięć związanych z odzyskiem, a w szczególności z recyklingiem odpadów na podstawie ustawy z 11 maja 2001 o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej (Dz. U. Nr 63, poz. 639).

Tak więc działalność Wnioskodawcy i spółek należących do grupy Rethmann w Polsce oraz spółek Grupy LOBBE, skoncentrowana jest na następujących rynkach produktowych:

- wywóz odpadów komunalnych [PKD 90.00.A]
- wywóz odpadów niebezpiecznych [PKD 90.00.A]
- czyszczenie dróg i ulic [PKD 90.00.C]
- pielęgnacja terenów zielonych [brak klasyfikacji wg PKD]
- sortowanie szkła [PKD 90.00.B]
- organizowanie odzysku [PKD 90.00.B]
- niszczenie danych [brak klasyfikacji wg PKD].

Charakterystyka rynków

Rynek wywozu odpadów komunalnych

Odpadami komunalnymi w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62 poz. 628 – dalej „ustawa o odpadach”) są odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Rynek usług wywozu odpadów komunalnych charakteryzuje się dużą liczbą działających na nim przedsiębiorców, co związane jest z relatywnie niskimi (w porównaniu do branż przemysłowych) kosztami rozpoczęcia działalności, na które składają się przede wszystkim koszty zakupu pojazdów samochodowych i koszty wynagrodzeń zatrudnionych pracowników. Wejście na rynek nie jest uzależnione od posiadania specjalistycznego know-how, a koszty administracyjne, w porównaniu z innymi branżami, np. produkcyjnymi, są niewielkie. Niskie są także ceny jednostkowe za świadczone usługi. Na rynku ww. usług występuje duża fluktuacja klientów między konkurentami, ponieważ nie obserwuje się na nim zjawiska przywiązania klientów do

marki (firmy). Przyczyny te zmuszają przedsiębiorców do konkutowania o klientów poprzez obniżanie cen świadczonych usług oraz podwyższanie ich jakości, jak również oferowanie klientom korzystnych warunków umów, zwłaszcza w zakresie skracania terminów wypowiedzenia umowy.

Rynek wywozu odpadów komunalnych jest ograniczony zasięgiem ekonomicznej opłacalności dojazdu samochodu - śmieciarki. Z punktu widzenia generowania zysków opłacalne jest świadczenie usług w promieniu ok. 40 - 60 km od bazy przy uwzględnieniu istnienia w tym rejonie określonej liczby klientów, odpowiednich cen wywozu odpadów komunalnych w danym rejonie, stopnia rozwoju sieci dróg i związanego z tym czasu dojazdu do klienta oraz odpowiedniej wielkości taboru pojazdów. Ponadto w myśl przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 1996 Nr 132, poz. 622, ze zm. – dalej „ustawa działalność utrzymani czystości”) działalność w zakresie zbierania i transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych wymaga zezwolenia, wydawanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, przy czym rada gminy może ustalić w drodze uchwały górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie usuwania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Przepisy tej ustawy wskazują, że przedsiębiorca ubiegający się wyłącznie o zezwolenie na zbieranie i transport odpadów komunalnych powinien udokumentować gotowość ich odbioru przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Zatem specyfiką usług wywozu odpadów komunalnych jest ich powiązanie ze składowaniem bądź utylizacją. Jak wynika z informacji Wnioskodawcy aktualnie przedsiębiorcy należący do Grupy Rethmann i Grupy LOBBE dysponują [tajemnica przedsiębiorstwa] zezwoleniami na prowadzenie ww. działalności.

Wnioskodawca wskazał, że w zakresie wywozu odpadów komunalnych spółki Grupy Rethmann i Grupy LOBBE działały na rynkach regionalnych, wyznaczonych przez obszary powiatów, znajdujących się w odległości ok. 40 – 60 km od bazy (udziały w przedmiotowych rynkach zostały określone przez wnioskodawcę na podstawie liczby obsługiwanej ludności). Przy takim wyznaczaniu geograficznych rynków właściwych strona wyodrębniła 13 rynków regionalnych, na których działają uczestnicy koncentracji:

1. **Region Szczecin** – obejmujący miasto Szczecin oraz powiaty: Police, Gryfino, Stargard i Goleniów. Na tym obszarze działa należąca do Grupy Rethmann spółka Rethmann Szczecin Oczyszczanie Miasta Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie, posiadająca [tajemnica przedsiębiorstwa] udział w ww. rynku. Udziały w rynku głównych konkurentów wynoszą: Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Stargardzie Szczecińskim - ok. 10%, Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Sp. z o.o w Szczecinie - ok. 13% i Jantra Sp. z o.o. – ok. 13%. Grupa LOBBE nie prowadzi działalności w tym regionie.

2. **Region Barwice** – obejmujący powiaty: Szczecinek, Drawsko Pomorskie, Świdwin, Białogard, Kołobrzeg i Koszalin. Na rynku tym działa Oddział Barwice spółki Rethmann-Sanitech-Poznań Sp. z o.o., posiadając w nim [tajemnica przedsiębiorstwa]. Głównymi konkurentami na tym rynku są: MPO w Koszalinie – z ok. 46% udziałem, PGK w Szczecinku – ok. 17% i "LAD SAN" z Białogardu – ok. 10%. Grupa LOBBE nie prowadzi działalności w tym regionie.

3. **Region Trójmiasto** – obejmujący powiaty: Słupsk, Kartuzy, Lębork, Wejherowo Gdańsk oraz miasta: Słupsk, Gdańsk, Gdynia i Sopot. Działające na tym rynku LOBBE Aquasewer i LOBBE Lębork posiadają w nim łączny udział nie przekraczający [tajemnica przedsiębiorstwa]. Głównymi konkurentami na rynku są: Przedsiębiorstwo Robót Sanitarno Porządkowych SA w Gdańsku z udziałem ok. 38%, Sanipor Sp. z o.o. w Gdyni - udział

ok.11% i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Słupsku - udział ok. 9%. Grupa Rethmann nie prowadzi działalności w tym regionie.

4. **Region Bydgoszcz** – obejmujący powiaty: Bydgoszcz, Toruń i Nakło oraz miasto Bydgoszcz i Toruń. Działająca na rynku LOBBE Bydgoszcz posiada w nim [tajemnica przedsiębiorstwa] udział. Głównym konkurentem spółki jest Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania z udziałem ok. 21%. Ponadto wskazani przez Wnioskodawcę konkurenci tj.: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych "Corimp" Sp. z o.o. w Bydgoszczy i Przedsiębiorstwo Usług Miejskich PUMAK Sp. z o.o. w Szubinie posiadają udziały w rynku rzędu 6-7%. Grupa Rethmann nie prowadzi działalności w tym regionie.

5. **Region Poznań** – obejmujący powiaty: Poznański, Szamotuły, Nowy Tomyśl, Kościan, Śrem, Środa Wielkopolska, Jarocin i Gostyń oraz miasto Poznań. Na rynku tym działa Rethmann-Sanitech-Poznań Sp. z o.o. wraz z oddziałem Jaraczewo, dysponując łącznie [tajemnica przedsiębiorstwa] udziałem w rynku. Konkurenci posiadają udziały w rynku nieprzekraczające 10%: VIKOM w Poznaniu – ok. 9%, Lewar sp. z o.o. w Poznaniu - ok. 6% i PUK HEMAR s.c w Poznaniu – ok. 3%. Grupa LOBBE nie prowadzi działalności w tym regionie.

6. **Region Płock** – obejmujący powiaty: Sierpc, Płock, Gostynin, Płońsk oraz miasto Płock. W regionie tym działa LOBBE Płock z udziałem w rynku [tajemnica przedsiębiorstwa]. Główny konkurent spółki - PGK-SITA sp. z o.o. w Płocku – posiada udział w rynku ok. 15%, a EKO-MAZ sp. z o.o. w Płocku oraz ALTVATER-SULO w Tomaszowie posiadają udziały w rynku poniżej 5%. Grupa Rethmann nie prowadzi działalności w tym regionie.

7. **Region Warszawa** – obejmujący powiaty: Legionowo, Wołomin, Warszawski Zachodni, Mińsk Mazowiecki, Otwock, Piaseczno, Pruszków, Grodzisk Mazowiecki i Sochaczew oraz miasto Warszawa. W regionie tym działają zarówno przedsiębiorcy z Grupy Rethmann jak i Grupy LOBBE. Są to: Rethmann Recycling O/Łódź Biuro Zleceń Sochaczew i Rethmann MZO Otwock, posiadający łącznie [tajemnica przedsiębiorstwa] udział w rynku, oraz LOBBE Cleanexpol i Agatom, posiadający łączny udział w rynku [tajemnica przedsiębiorstwa]. Najpoważniejszym konkurentem wymienionych firm jest MPO Warszawa z udziałem ok. 25% oraz SITA Asmabel posiadająca 15% udział.

8. **Region Łódź** – obejmujący powiaty: Łódź-Wschód, Pabianice, Zgierz, Piotrków, Łask, Sieradz, Zduńska Wola i Łowicz oraz miasta Łódź i Piotrków stanowi rynek, na którym działają zarówno przedsiębiorcy z Grupy Rethmann, tj.: Rethmann Recycling O/Łódź, Rethmann Recycling O/Zduńska Wola i Rethmann Recycling O/Łódź Biuro Zleceń Piotrków Trybunalski posiadający łącznie [tajemnica przedsiębiorstwa] udział w rynku, jak i z Grupy LOBBE: ZRK i LOBBE Częstochowa z łącznym udziałem w rynku [tajemnica przedsiębiorstwa] Ich konkurenci - MPO Łódź, Zakład Oczyszczania Czystość oraz Professional z Aleksandrowa Łódzkiego posiadają po ok. 6% udziału w rynku. Jak wynika z informacji zamieszczonych na stronach internetowych www.odpady.net.pl, na rynku województwa łódzkiego, działa 56 przedsiębiorców zajmujących się wywozem odpadów komunalnych.

9. **Region Opole** – obejmujący powiaty: Kluczbork, Krapkowice, Opole, Olesno, Tarnowskie Góry, Strzelce Opolskie oraz miasto Opole. W regionie tym działa zarówno przedsiębiorca z Grupy Rethmann tj. Rethmann MPGK, którego udział w rynku wynosi [tajemnica przedsiębiorstwa] jak i Grupy LOBBE - LOBBE Opole posiadający udział w rynku [tajemnica przedsiębiorstwa]. Udziały wskazanych przez wnioskodawcę konkurentów wynoszą: Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strzelcach Opolskich - ok. 6%, UWE-EKO Sp. z o.o. z Niemodlina - ok. 6% i Alvater Sulo Polska Sp. z o.o. z Krapkowic - ok. 5%. Jak wynika z informacji zamieszczonych na stronach internetowych www.odpady.net.pl w województwie opolskim na omawianym rynku produktowym działa 27 przedsiębiorców.

10. **Region Częstochowa** – obejmujący powiaty: Radomsko, Pajęczno, Kłobuck, Częstochowa, Piotrków, Lubliniec, Myszków, Olkusz, Olesno, Miechów, Kraków, Zawiercie oraz miasta Piotrków i Częstochowa. Na rynku tym Rethmann MPGK posiada [tajemnica przedsiębiorstwa] udział, natomiast udział LOBBE Częstochowa [tajemnica przedsiębiorstwa]. Najwięksi konkurenci dysponują udziałem wynoszącym ok. 20%, w tym udział SITA Częstochowa wynosi ok. 9%, Braci Strach w Częstochowie – 7%, a Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Radomsku – 4%.

11. **Region Śląski** – obejmujący powiaty: Będzin, Gliwice, Tarnowskie Góry, Mikołów, Pszczyna, Żory, Lubliniec oraz miasta: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Mysłowice, Katowice, Siemianowice Śląskie, Piekary Śląskie, Świętochłowice, Ruda Śląska, Zabrze, Gliwice i Sosnowiec, stanowi rynek specyficzny z uwagi na dużą gęstość zaludnienia i stosunkowo małe odległości pomiędzy poszczególnymi miejscowościami. Działają tu 4 przedsiębiorcy z Grupy LOBBE (z siedzibami zlokalizowanymi nie tylko na Śląsku), których udział wyniósł łącznie [tajemnica przedsiębiorstwa]. Obecny jest także Rethmann MPGK z udziałem [tajemnica przedsiębiorstwa]. Największym konkurentem ww. przedsiębiorców jest MPGK Katowice posiadające 15% udział. Ponadto udział ALBA Śląsk Bytom wynosi 10% a Braci Strach z Piekar Śląskich – 6%. Jak wynika z informacji zamieszczonych na stronach internetowych www.odpady.net.pl w województwie śląskim działa blisko 100 przedsiębiorców – uczestników omawianego rynku produktowego.

12. **Region Lublin** – obejmujący powiaty: Lublin i Świdnik oraz miasto Lublin. Działający na tym rynku Rethmann Świdnik posiada [tajemnica przedsiębiorstwa] udział, a jego konkurentami są: KOM –EKO Lublin z udziałem ok. 42%, MPO –Sita Lublin – ok. 35% i MZO Lublin – ok. 10%. Na rynku tym nie prowadzi działalności Grupa LOBBE.

13. **Region Siedlce** obejmujący powiaty: Siedlce i Sokołów Podlaski oraz miasto Siedlce. Działa tu spółka LOBBE Cleanexpol i ma udział [tajemnica przedsiębiorstwa]. Konkurentami są: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Siedlcach – 50% i Zakład Utylizacji Odpadów w Siedlcach –10% udziału w rynku.

Wywóz nieczystości ciekłych (ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych) stanowi marginalną część działalności uczestników przedmiotowej koncentracji, generując średnio [tajemnica przedsiębiorstwa] osiąganych przez nich obrotów.

Przedstawione wyżej czynniki charakteryzujące rynek wywozu odpadów komunalnych, tj. bariery wejścia na rynek, preferencje konsumentów oraz kryteria wyznaczające ten rynek odnoszą się również do rynku wywozu nieczystości ciekłych. Na żadnym z rynków regionalnych udział uczestników koncentracji, w tym zakresie, nie przekraczał w latach 2000–2001 i nie przekracza obecnie 20%.

Rynek wywozu odpadów niebezpiecznych

Odpadami niebezpiecznymi są odpady szczegółowo określone w ustawie o odpadach.

Wyznaczając rynek geograficzny należy wziąć pod uwagę duże rozproszenie i niewielką liczbę miejsc utylizacji i składowania odpadów niebezpiecznych w zależności od rodzaju odpadów, ostrzejsze niż w przypadku rynku wywozu śmieci (odpadów komunalnych) wymagania techniczne dotyczące środków i sposobu transportu odpadów niebezpiecznych, co ma wpływ na liczbę podmiotów oferujących te usługi, charakter podmiotów wytwarzających takie odpady (przemysł ciężki, chemiczny), wysoką w porównaniu z rynkiem wywozu śmieci (odpadów komunalnych) cenę jednostkową za kilogram wywiezionych odpadów oraz zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych obejmujące z reguły cały kraj. Wszystkie te czynniki, a przede wszystkim duża odległość między miejscem wytwarzania odpadów a miejscem ich utylizacji powodują, że transport odpadów niebezpiecznych faktycznie odbywa się na terenie całego kraju, zatem rynkiem geograficznie właściwym dla wywozu odpadów niebezpiecznych jest teren całej Polski. Według oceny wnioskodawcy wielkość rynku wynosi ok. 0,6 mln ton. Udział uczestników koncentracji w rynku wynosi [tajemnica przedsiębiorstwa]. Rynek ten jest rynkiem konkurencyjnym. Konkurentami uczestników koncentracji są: EKO–GAL Sp. z o.o. w Kutnie, SITA–SUWO Sp. z o.o. w Radomiu i Oiler Waster Sp. z o.o. w Tczewie, posiadające udziały rynkowe w granicach 0,8 – 0,5%.

Rynek pielęgnacji terenów zielonych

Pielęgnacja terenów zielonych obejmuje głównie: przycinanie drzew i krzewów, strzyżenie trawników i grabienie liści. Działalność w zakresie pielęgnacji terenów zielonych nie wymaga zezwolenia ani specjalistycznego know-how, a jej rozpoczęcie lub wykonywanie nie jest związane z dużymi nakładami finansowymi, zatem wejście na rynek przedmiotowych usług jest dość łatwe. Usługi pielęgnacji terenów zielonych świadczone są głównie na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów, w gestii których znajdują się tereny zielone. Usługi te są świadczone przy częściowym wykorzystaniu zaplecza samochodowego używanego przy wywozie odpadów komunalnych. Zlecenia realizowane są w obrębie regionów, na których działają uczestnicy koncentracji świadczący usługi w zakresie wywozu odpadów komunalnych. Zatem przyjąć należy, iż rynek omawianych usług jest rynkiem regionalnym, przy czym przedsiębiorcy należący do Grupy Rethmann i Grupy LOBBE działają w regionach warszawskim – Rethmann MZO Otwock i Agatom, posiadając w nim łączny udział [tajemnica przedsiębiorstwa] oraz śląskim – Rethmann MPGK, którego udział w rynku [tajemnica przedsiębiorstwa].

Rynek czyszczenia ulic i dróg

Usługi oczyszczania ulic i dróg świadczone są sezonowo i mają na celu utrzymanie ulic i dróg w odpowiednim stanie przydatności do ruchu na zlecenie zarządców dróg, w gestii których znajdują się poszczególne odcinki dróg. W celu zabezpieczenia utrzymania nawierzchni w odpowiednim stanie zarządcy dróg zawierają umowy na dany sezon z kilkoma przedsiębiorstwami. Działalność w zakresie oczyszczania ulic i dróg nie wymaga zezwolenia, jednak jej rozpoczęcie i wykonywanie wiąże się, ze względu na konieczność korzystania ze specjalistycznych pojazdów samochodowych, z kosztami większymi niż ma to miejsce w przypadku wywozu odpadów komunalnych i pielęgnacji terenów zielonych. Podobnie jak w przypadku rynków wywozu odpadów komunalnych oraz pielęgnacji terenów zielonych, rynek

oczyszczania ulic i dróg jest rynkiem regionalnym, gdyż usługi te świadczone są w obrębie regionów, na obszarze których mają swoje siedziby uczestnicy koncentracji. Uczestnicy przedmiotowej koncentracji działają w następujących regionach:

1. **Region Szczecin** – Rethmann Szczecin Oczyszczanie Miasta Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie posiada [tajemnica przedsiębiorstwa] udział w rynku, a udziały w rynku głównych konkurentów wynoszą: Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Stargardzie Szczecińskim - ok. 1,5% i Trans-Net w Policach – ok. 1%.

2. **Region Trójmiasto** – LOBBE Lębork posiada udział [tajemnica przedsiębiorstwa] a głównymi konkurentami są: Przedsiębiorstwo Robót Sanitarno Porządkowych SA w Gdańsku z udziałem ok. 30%, Sanipor Sp. z o.o. w Gdyni - udział ok.25 % i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Słupsku - udział ok. 5%.

3. **Region Bydgoszcz** – LOBBE Bydgoszcz posiada [tajemnica przedsiębiorstwa] udział. Głównym konkurentem spółki jest Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w Toruniu z udziałem ok. 18%. Ponadto udziały wskazanych przez Wnioskodawcę konkurentów wynoszą: Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych "Corimp" Sp. z o.o. w Bydgoszczy – 7% i Przedsiębiorstwa Usług Miejskich PUMAK Sp. z o.o. w Szubinie – 2%.

4. **Region Poznań** – działa tu Rethmann-Sanitech-Poznań Sp. z o.o. z udziałem wynoszącym [tajemnica przedsiębiorstwa] Konkurenci posiadają udziały w rynku nie przekraczające 10% - Zakład Sprzątania Placów i Ulic w Poznaniu udział wynoszący ok. 8%, Alkom w Poznaniu - 2% i Sanipor w Poznaniu – ok. 1%.

5. **Region Warszawa** – działają tu zarówno przedsiębiorcy z Grupy Rethmann jak i Grupy LOBBE: Rethmann MZO Otwock posiada niespełna [tajemnica przedsiębiorstwa] udział w rynku, a LOBBE Cleanexpol i Agatom mają łącznie udział [tajemnica przedsiębiorstwa]. Najpoważniejszym konkurentem wymienionych firm jest SITA Asmabel posiadająca 15% udział w rynku oraz MPO – 10%.

6. **Region Opole** – gdzie działa LOBBE Opole z udziałem [tajemnic przedsiębiorstwa]. Udziały wskazanych przez wnioskodawcę konkurentów wynoszą: Przedsiębiorstwa Transportu i Maszyn Drogowych TRAMAD w Opolu – ok. 44%, Elkom Sp. z o.o. w Brzeziu koło Opola – ok. 9% i Przedsiębiorstwa Robót Mostowo Drogowych w Opolu – 6%.

7. **Region Śląski** – Rethmann MPGK osiągnął w nim udział [tajemnica przedsiębiorstwa]. Konkurenci tj.: Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek w Bytomiu, Alba Śląsk Sp. z o.o. w Bytomiu i MPGK Katowice posiadają udziały w rynku wynoszące po ok. 5%.

8. **Region Lublin** – Rethmann Świdnik posiada tu [tajemnica przedsiębiorstwa] udział, a jego konkurentami są: MPO –Sita Lublin posiadająca udział w rynku ok. 55% i KOM –EKO Lublin z udziałem w rynku ok. 25%.

Rynek sortowania szkła

Usługi sortowania szkła są prowadzone na zlecenie hut szkła – głównych odbiorców sortowanego szkła. Dostawcami stłuczki szklanej są firmy zajmujące się wywozem śmieci, które w celu obniżenia kosztów wysypiska oraz rozszerzenia oferty dla dużych klientów (np. samorządów, spółdzielni mieszkaniowych) prowadzą selektywną zbiórkę odpadów. Zadaniem sortowni szkła jest oczyszczenie dostarczonej stłuczki szklanej z zanieczyszczeń, oraz, o ile jest to technicznie możliwe i ekonomicznie opłacalnie, posegregowanie stłuczki według kolorów. Z uwagi na ograniczoną liczbę odbiorców szkła, oraz ich rozproszenie na terenie całej Polski właściwym rynkiem geograficznym jest rynek krajowy. Wielkość rynku wnioskodawca ocenił na ok. 128 tys. ton. Na rynku tym działa MTR posiadając w nim udział [tajemnica przedsiębiorstwa] oraz konkurenci: Recykling Centrum Sp. z o.o. w Jarosławiu, Huta Szkła Ujście SA w Ujściu i Polglass Polska SA w Wyszkwowie, którzy posiadają udziały w rynku na poziomie odpowiednio – 40%, 22% i 21%.

Rynek organizowania odzysku

Rynek organizowania odzysku wykształcił się mocą ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej (Dz. U. Nr 63, poz. 639). Ustawodawca nałożył na przedsiębiorców obowiązek zapewnienia odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych, przy czym obowiązek ten może być realizowany za pośrednictwem organizacji odzysku. Ponieważ ani wspomniana ustawa, ani też inne przepisy nie ograniczają terytorialnego zasięgu działania organizacji odzysku, a rynek znajduje się w fazie tworzenia, należy przyjąć, że właściwym rynkiem geograficznym jest rynek ogólnopolski. Na rynku tym działa EKO–Punkt, która rozpoczęła statutową działalność z dniem wejścia w życie ww. ustawy (tj. dnia 1 stycznia 2002 r.). Z uwagi na to, iż omawiany rynek znajduje się w fazie tworzenia, dotychczas nie ma danych pozwalających na określenie udziałów rynkowych działających na nim przedsiębiorców.

Rynek niszczenia danych

Niszczenie danych polega na mechanicznej (fizycznej) destrukcji nośników danych (papier, nośniki optyczne oraz nośniki magnetyczne) według odpowiednich norm technicznych. Usługi świadczone są na rzecz banków, towarzystw ubezpieczeniowych oraz firm doradczych. Działalność ta nie wymaga zezwolenia. Rozpoczęcie i wykonywanie powyższej działalności wymaga zastosowania odpowiedniej technologii. Data-Util Sp. z o.o., należąca do Grupy Rethmann, świadczy powyższe usługi w kilkudziesięciu miastach na terenie całego kraju, wobec czego przyjąć należy, że właściwym rynkiem geograficznym jest rynek ogólnopolski. Wnioskodawca ocenił rynek na ok. 2000 ton. Na rynku działa duża liczba przedsiębiorstw oferujących usługi o zróżnicowanym standardzie bezpieczeństwa. Udział w rynku ww. Rethmann Data - Util wynosi [tajemnica przedsiębiorstwa], natomiast udziały jej najpoważniejszych konkurentów tj., DOKUMENTA SA w Warszawie i ZPCH SAWO w Zgierzu, wynoszą odpowiednio 40% i 20%.

Rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ

Stosownie do przepisów art. 4 pkt 8 ustawy przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym – ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu – panują zbliżone warunki konkurencji.

W przypadku wywozu odpadów komunalnych warunkiem koniecznym jest uzyskanie zezwolenia, udzielanego w drodze decyzji przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, zawierającego przedmiot i zakres wykonywanej działalności, miejsce unieszkodliwiania odpadów oraz wymagania dotyczące standardu wykonywania usług. Zezwolenie może być wydane na wniosek przedsiębiorcy, posiadającego środki techniczne odpowiednie do zakresu działalności, którą zamierza prowadzić na terenie danej gminy. Wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie, określa wójt, burmistrz lub prezydent miasta i podaje do publicznej wiadomości. Zarząd gminy może określić obszar, na którym usługi mają być świadczone; w tym przypadku wybór podmiotu świadczącego te usługi na danym terenie następuje w drodze przetargu publicznego. Posiadanie zezwolenia stanowi wymóg warunkujący prowadzenie działalności w zakresie usuwania odpadów komunalnych przez wszystkie podmioty nie będące gminnymi jednostkami organizacyjnymi. Przedsiębiorca ubiegający się wyłącznie o zezwolenie na zbieranie i transport odpadów komunalnych powinien udokumentować gotowość ich odbioru przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Zatem specyfiką usług wywozu odpadów komunalnych jest ich powiązanie ze składowaniem bądź utylizacją. Wpływ na konkurencję na rynku, zwłaszcza gminnym, mogą wywierać przedsiębiorcy, którzy oprócz wywozu odpadów zarządzają również wysypiskiem. Są to przeważnie firmy, których właścicielem lub współwłaścicielem jest gmina. Jak wynika z ustaleń Urzędu zdarzały się przypadki odmowy zgody przyjęcia na wysypisko odpadów dostarczonych przez firmy konkurencyjne działające na omawianym rynku. Jednak również w tej grupie zarysowuje się tendencja rozszerzania rynków w aspekcie geograficznym. Firmy posiadające własne wysypiska, będąc np. ich administratorem, dzierżawcą lub właścicielem, korzystają także z innych składowisk, przy wyborze których wyznacznikiem są koszty transportu odpadów z poszczególnych gmin.

Preferencje konsumentów na omawianym rynku dotyczą głównie cen stosowanych przez poszczególnych przedsiębiorców. Ponadto są oni skłonni do częstych zmian firmy usuwającej odpady, dlatego też, nawet w przypadku ustalenia przez gminy cen maksymalnych, część przedsiębiorców stosuje ceny niższe ze względu na dużą konkurencję na rynku i jest skłonna do podpisywania z klientami umów zawierających np. korzystne dla klienta warunki dotyczące okresu wypowiedzenia umowy.

Większość przedsiębiorców ustala ceny na podstawie własnych kalkulacji, w których znaczącą pozycję stanowią koszty transportu. Przedsiębiorca, którego siedziba zlokalizowana jest na terenie określonej gminy, nie ogranicza się zatem do działania na rynku tylko tej gminy, lecz ubiega się również o zezwolenie na prowadzenie działalności w innych gminach, w których jest ona opłacalna z punktu widzenia ponoszonych kosztów oraz możliwych do zrealizowania zysków. Wydaje się zatem uzasadniony pogląd Wnioskodawcy, iż w przypadku koncentracji rynek wywozu odpadów komunalnych jest rynkiem szerszym niż obszar gminy, ograniczonym zasięgiem ekonomicznej opłacalności dojazdu samochodu – śmieciarki. Wnioskodawca określa ten obszar jako położony w promieniu ok. 40 - 60 km od bazy.

W świetle powyższych rozważań jako właściwy rynek geograficzny można przyjąć łączny obszar gmin, które znajdują się, w wynikającym z rachunku ekonomicznego, promieniu od bazy przedsiębiorcy. Obszar ten powinna jednak cechować homogeniczność warunków konkurencji, dotycząca charakteru świadczonych usług, kręgu ich odbiorców itp. Zdaniem organu antymonopolowego nie zawsze warunki konkurowania na wyznaczonym jak wyżej rynku są zbliżone. Analiza wykazała, że w obrębie określonych przez stronę tzw. rynków regionalnych można wyodrębnić obszary, które różnią się w sposób istotny od pozostałych gmin w regionie. Dotyczy to dużych miast np. Warszawy, Łodzi, Katowic, Gdańska. Specyfiką tych rynków jest nagromadzenie dużych ilości odpadów komunalnych na stosunkowo niewielkiej przestrzeni, co jest związane z dużą liczbą mieszkańców oraz gęstością zaludnienia, wynikającymi z charakteru zabudowy. Jednocześnie, z uwagi na liczbę obsługiwaną ludności, rynki dużych miast są porównywalne a niekiedy np. w przypadku Warszawy lub Łodzi większe od niektórych rynków regionalnych wyznaczonych przez Wnioskodawcę. Z uwagi na lokalizację baz w ośrodkach miejskich odległość dojazdu do klienta jest stosunkowo niewielka, natomiast odpady wywożone są, często po przepakowaniu, na odległe duże wysypiska, np. do Łubnej z Warszawy bądź do Kamieńska z Warszawy i z Łodzi. Na rynkach aglomeracji miejskich klientami firm wywożących odpady są między innymi administracje dużych obiektów i osiedli „produkujących” znaczne ilości odpadów. Są one w stanie skutecznie negocjować ceny ww. usług. Czynnikiem wyróżniającym rynek dużego miasta jest ponadto technologia gromadzenia (odbioru) i wywożenia odpadów komunalnych, co przejawia się rozmiarami stosowanych pojemników, możliwością wprowadzenia specjalistycznych pojazdów. Wspomniane cechy rynku miejskiego znajdują odbicie w ponoszonych kosztach wywozu i cenach usług. Zatem, w ocenie organu antymonopolowego, rynki wywozu odpadów komunalnych w dużych miastach należy rozpatrywać, dla potrzeb przedmiotowej koncentracji, oddzielnie, jako wyodrębnione rynki lokalne.

Zgodnie z punktem 7.2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 37, poz.334 – dalej „załącznik”) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ:

* w układzie horyzontalnym - jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%;

* w układzie wertykalnym - jest każdy rynek produktowy jeżeli równocześnie:

1. działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
2. jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży, na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
3. indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30% bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca - odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

Analiza zebranego materiału dowodowego wskazuje, iż wzmocnienie pozycji rynkowej uczestników koncentracji nastąpić może na rynkach geograficznych, na których spółki należące do Grupy Rethmann oraz do Grupy LOBBE działają jednocześnie. Będą to następujące rynki właściwe: ogólnopolski rynek utylizacji odpadów niebezpiecznych, regionalne rynki czyszczenia ulic i dróg oraz regionalny rynek pielęgnacji terenów zielonych – Region Warszawa oraz na regionalne rynki wywozu odpadów komunalnych, tj. Regiony: Warszawa, Opole, Łódź, Częstochowa i Śląsk. Rynkami właściwymi, na które przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym są, według definicji rynku geograficznego przyjętej przez stronę, dwa regionalne rynki wywozu odpadów komunalnych, tj. w Regionie Łódź i Regionie Opole, w których łączny udział uczestników koncentracji po

dokonaniu tej operacji przekroczy 20% i osiągnie w Regionie Łódź – [tajemnica przedsiębiorstwa]a w Regionie Opole –[tajemnica przedsiębiorstwa].

Z uwagi na powyższe organ antymonopolowy przeprowadził analizę wpływu przedmiotowej koncentracji w zakresie wywozu odpadów komunalnych w gminach oraz miastach zlokalizowanych na obszarze wymienionych pięciu regionów, stwierdzając, iż w obrębie wyżej zdefiniowanych przez Wnioskodawcę rynków regionalnych można wyróżnić rynki lokalne związane z realizacją zadań określonych w ustawie o utrzymaniu czystości, tj., m.in. gminne i miejskie rynki wywozu odpadów komunalnych. Z analizy wynika, że pozycja rynkowa uczestników koncentracji w gminach nie ulegnie wzmocnieniu (z wyjątkiem gminy Krupski Młyn [tajemnica przedsiębiorstwa]), gdyż spółki Grupy LOBBE albo nie działają na tym samym rynku lokalnym jednocześnie ze spółkami Grupy Rethmann, albo udziały, w danym rynku lokalnym, spółek należących do obu grup, są niewielkie.

Wyniki analizy sytuacji w dużych miastach tj. Warszawie, Opolu, Katowicach, Częstochowie i Łodzi wskazują, że udział w ww. rynkach, wynoszący w Opolu [tajemnica przedsiębiorstwa] w Częstochowie – [tajemnica przedsiębiorstwa] oraz w Katowicach – [tajemnica przedsiębiorstwa] nie zmieni się gdyż na rynkach tych działają spółki grupy LOBBE, a Grupa Rethmann nie jest na nich obecna. Natomiast na rynku Warszawy działają spółki należące do obu uczestników koncentracji, jednak ich łączny udział w tym rynku wynosi [tajemnica przedsiębiorstwa]. Odrębna sytuacja ma miejsce w mieście Łodzi, gdzie w wyniku dokonanej koncentracji jej uczestnicy osiągną łącznie ponad [tajemnica przedsiębiorstwa] udział w rynku miejskim.

Ocena skutków koncentracji

Jak wynika z dokonanej powyżej analizy wpływu koncentracji polegającej na przejęciu przez Wnioskodawcę kontroli nad 19 spółkami Grupy LOBBE, skutki koncentracji należy oceniać na wielu rynkach produktowych i geograficznych.

Rynkiem produktowym, na który przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ jest rynek wywozu odpadów komunalnych, przy czym wpływ ten należy rozpatrywać na lokalnych rynkach geograficznych. Na większości z tych rynków, określonych przez Wnioskodawcę jako „regiony” koncentracja nie będzie wywierała wpływu, w rozumieniu przytoczonego powyżej przepisu zawartego w punkcie 7.2 załącznika. Nie wystąpią tam zatem skutki dla konkurencji.

Koncentracja będzie wywierała wpływ na następujących rynkach geograficznych: Region Opole, Region Łódź oraz miasto Łódź. W obu rynkach, określonych jako regionalne, nastąpi wzmocnienie pozycji rynkowej Wnioskodawcy, które nie będzie jednak skutkowało osiągnięciem pozycji, rodzącej podejrzenie powstania pozycji dominującej [tajemnica przedsiębiorstwa]. W opinii organu antymonopolowego ocena skutków koncentracji w odniesieniu jedynie do rynku geograficznego, określonego przez Wnioskodawcę jako Region Łódzki nie jest wystarczająca. Dla prawidłowej oceny skutków koncentracji niezbędne jest stwierdzenie, iż omawiana koncentracja wywiera również wpływ na lokalny rynek wywozu odpadów komunalnych w mieście Łodzi. W opinii organu antymonopolowego łódzki rynek usług wywozu odpadów komunalnych należy traktować jako oddzielny rynek geograficzny, ponieważ spełnia on wspomniane wyżej kryteria wyodrębnienia rynku miejskiego jako specyficznego rynku lokalnego. Potwierdzeniem tego jest m.in. struktura stosowanych pojemników. Dane przekazane przez Wnioskodawcę wskazują, iż ZRK [tajemnica przedsiębiorstwa] wywożonych odpadów komunalnych stosuje pojemniki o najwyższych pojemnościach (powyżej 1000 l). Wywóz ww. odpadów odbywa się, ze względu na znaczną ich koncentrację i odległość miejsca składowania, z zastosowaniem etapu przepakowania.

Również analiza cen stosowanych na rynku miejskim Łodzi przez uczestników łączenia wskazuje, iż różnią się one od cen stosowanych w Regionie. Mieszczą się one w najniższym przedziale cen stosowanych w Regionie, o czym świadczy fakt, iż średnia cena za usługę za m³ pobierana przez ZRK w 2001 r. w mieście Łódź, wynosząca [tajemnica przedsiębiorstwa], była znacznie niższa od średnich cen pobieranych przez uczestników koncentracji w pozostałych gminach Regionu, w których ceny te przekraczały nawet 35 zł. i wynosiły [tajemnica przedsiębiorstwa]. W ostatnich latach (od 1999 r.) miał miejsce znaczący spadek cen jednostkowych odbioru odpadów przy użyciu wyżej wspomnianych pojemników o największych pojemnościach, tj., pojemników MGB 1100 i KP-10. [tajemnica przedsiębiorstwa]. Może to świadczyć o sile negocjacyjnej dużych klientów lub o stosowaniu wobec nich preferencji cenowych.

Przedsiębiorca zajmujący pozycję dominującą na rynku właściwym ma z reguły znacznie większe możliwości wykazywania elastyczności w negocjacjach cenowych. Na prezentowanie atrakcyjnych ofert cenowych pozwala, przy znacznym udziale w różnych segmentach rynku, stosowanie subsydiowania skróśnego, tj. stosowanie cen uprzywilejowanych dla największych klientów, łącznie z oferowaniem cen poniżej kosztów. Przykłady takich zachowań można znaleźć w orzecznictwie antymonopolowym (np. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 9 maja 2001 r., sygn. akt XVII Ama 76/00). Na działania takie nie są w stanie zareagować znacznie słabsi konkurenci. Rodzi to znaczne prawdopodobieństwo ich wyeliminowania z rynku.

Organ antymonopolowy nie stwierdził istotnego wpływu na stan koncentracji w odniesieniu do takich rynków produktowych jak:

- wywóz odpadów niebezpiecznych
- czyszczenie dróg i ulic
- pielęgnacja terenów zielonych sortowanie szkła
- organizowanie odzysku
- niszczenie danych.

Biorąc pod uwagę wyżej omówione, negatywne dla konkurencji skutki zgłoszonej koncentracji, z uwagi na powstanie pozycji dominującej na rynku wywozu odpadów komunalnych w mieście Łodzi, Prezes Urzędu skorzystał z przepisów art. 18 ustawy. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy organ antymonopolowy w drodze decyzji wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, gdy po spełnieniu przez przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji warunków, wyszczególnionych w ust. 2 tego artykułu, nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku, wskutek czego konkurencja na tym rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Zgodnie z art. 96 ust. 2 ustawy, pismem z dnia 10 lutego 2003 r. organ antymonopolowy poinformował Wnioskodawcę, iż przedmiotowa koncentracja może nastąpić, pod warunkiem wyzbycia się przez Rethmann Recycling kontroli nad spółką ZRK do końca 2003 r. W odpowiedzi strona pismem z dnia 28 lutego 2003 r., znak JN/MM/92051-02, wyraziła zgodę na przyjęcie nałożonego przez Prezesa Urzędu obowiązku wyzbycia się kontroli nad spółką ZRK. Jednocześnie strona wniosła o przedłużenie terminu realizacji ww. obowiązku do dnia 31 grudnia 2004 r.

Prezes Urzędu, uwzględniając wniosek strony, wyraził zgodę na dokonanie przedmiotowej koncentracji pod warunkiem wyzbycia się przez Rethmann Recycling kontroli nad spółką ZRK do dnia 31 grudnia 2004 r.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów - za pośrednictwem

Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Otrzymuje:

Rethmann Recycling Sp. z o.o.

za pośrednictwem pełnomocnika

Zbigniewa Jara

GLEISS LUTZ HOOTZ HIRSCH Sp. z o.o.

ul. Sienna 39

00-121 Warszawa

